

Seat No	
------------	--

B.A.-I Semester-I Examination
Education (Optional) Paper-I
Basics in Education: OEEDU01101
Subject Code: 240102

Time: Three Hours

Total Marks: 80

Instructions:

- 1. All Questions are Compulsory.**
- 2. All Questions carry equal marks.**
- 3. Figures to the right indicate full marks**

-
- Q.1** Choose the Correct alternatives from the following. 10
- A)**
- 1 Which one is not the source of formal education?
A. school B. museum C. library D. home
 - 2 What is the main centre of informal education.
A. ssociety B. radio C. family D. all of the above
 - 3 Culture is----- created .
A. Nature B. Society C. Human D. School
 - 4 'Education is the ability to solve problems' said by—
A. Rousseau B. Montessori C. Frobel D. John Dewey
 - 5 Who started the newspaper 'Deenbandhu'?
A. Mahatma Phule B. Agarkar C. Lokmany Tilak D. Raja Rammohan Roy
 - 6 Who gave the basic mantra 'earn and learn'?
A. J.P. Naik B. Karmveer Bhaurao Patil C. Mahatma Gandhi D. Yogi Arvind Ghosh
 - 7 The revolutionary experiment of Shantiniketan was done by—.
A. Rabindranath Tagore B. Mahatma Gandhi C. Raja Ram Mohan Roy D. Dr. Subhash Chandra Bose
 - 8 Which of the following is not a function of education?
A. to protect and promote human culture B. to entertain C. eradication of evil customs and superstitions in the society D. making the person socially oriented
 - 9 Pedagogy is concerned with—
A. aims B. content C. teaching methods D. evaluation
 - 10 The best definition of education is that it is—
A. preparation for life B. getting knowledge C. learning D. growth resulting from experience
- Q.1** Write answer in one sentence. 10
- B)**

- 1 What is the full form of SCERT?
- 2 Interaction with friends, family and work colleagues are examples of which type of education?
- 3 Who is responsible for determining the aims of education?
- 4 Who proposed that education is a bipolar process?
- 5 Who was the Chairman of committee of New Education Policy 2020?
- 6 What is full form of UGC?
- 7 Which year UGC was started?
- 8 According to Plato, What is the source of knowledge?
- 9 who is the first Indian Nobel prize winner in literature as lyricist?
- 10 with Which title of Government of India honored Karmaveer?

Q.2. Write short Notes (Four out of Six) .

20

- 1 Role of education in personal development.
- 2 Functions of UGC
- 3 Importance of Value education.
- 4 Importance of formal education
- 5 Karmaveer's educational philosophy.
- 6 Educational Thoughts of Rabindranath Tagore

Q.3. Write short Answers (Two out of Four) .

20

- 1 Explain New National Education Policy educational structure.
- 2 The Principles practiced by Karmveer for the education of Bahujan Samaj.
- 3 What is mean by International Understanding? Explain nature of education of International Understanding.
- 4 Explain educational contribution of Karmveer Bhaurao Patil.

Q.4. Answer the following question on broad. (One out of two).

20

- 1 Explain the educational experiments done by Karmveer Bhaurao Patil.
 - 2 Explain classification by stating what is value.
-

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१०

- 1 औपचारिक शिक्षणाचा स्त्रोत ----- नाही.
अ.शाळा ब.संग्रहालय क.ग्रंथालय ड.घर
- 2 अनौपचारिक शिक्षणाचे मुख्य केंद्र -----आहे.
अ.सोसायटी ब.रेडिओ क.कुटुंब ड.वरील सर्व
- 3 संस्कृती----- निर्मित आहे.
अ. निसर्ग ब. समाज क. मानव ड.शाळा
- 4 'समस्या सोडवण्याची क्षमता म्हणजे शिक्षण' असे -----यांनी सांगितले.
अ. रुसो ब. मॉन्टेसरी क.फ्रोबेल ड.जॉन ड्यूई
- 5 'दीनबंधू' हे वर्तमानपत्र कोणी सुरू केले?
अ. महात्मा फुले ब. आगरकर क.लोकमान्य टिळक ड. राजा राममोहन रॉय
- 6 'कमवा आणि शिका' हा मूलमंत्र कोणी दिला?
अ.जे.पी.नाईक ब. कर्मवीर भाऊराव पाटील क.महात्मा गांधी ड.योगी अरविंद घोष
- 7 शांतिनिकेतनचा क्रांतिकारक प्रयोग---- यांनी केला.
अ.रवींद्रनाथ टागोर ब.महात्मा गांधी क. राजा राम मोहन रॉय ड.सुभाष चंद्र बोस
- 8 खालीलपैकी---- हे शिक्षणाचे कार्य नाही.
अ.मानवी संस्कृतीचे संरक्षण व संवर्धन करणे ब.मनोरंजन करणे क.समाजातील वाईट प्रथा चालीरीती अंधश्रद्धा यांचे निर्मूलन करणे ड.व्यक्तीला समाजाभिमुख करणे
- 9 अध्यापनशास्त्राचा संबंध -----शी आहे.
अ.उद्दिष्टे ब.सामग्री क. शिकवण्याच्या पद्धती ड.मूल्यमापन
- 10 शिक्षणाची उत्तम व्याख्या म्हणजे ती----
अ.जीवनाची तयारी ब.ज्ञान मिळवणे क.शिकणे ड.अनुभवातून होणारी वाढ

Q.1 B) एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

10

- 1 SCERT चे पूर्ण रूप काय आहे?
- 2 मित्र, कुटुंब आणि कामाच्या सहकाऱ्यांशी संवाद ही कोणत्या प्रकारच्या शिक्षणाची उदाहरणे आहेत?
- 3 कोणता महत्त्वपूर्ण घटक शिक्षणाची उद्दिष्टे ठरवितो?
- 4 शिक्षण ही द्विध्रुवी प्रक्रिया आहे असा विचार कोणी मांडला?
- 5 नवीन राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण 2020 च्या समितीचे अध्यक्ष कोण होते ?
- 6 UGC चे पूर्ण नाव काय आहे?

- 7 कोणत्या वर्षी UGC ची स्थापना करण्यात आली ?
- 8 प्लेटोच्या मते ,ज्ञानाचा स्त्रोत काय आहे?
- 9 साहित्यातील नोबेल पुरस्कार मिळवणारे पहिले भारतीय गीतकार कोण आहेत?
- 10 भारत सरकारने कर्मवीरांना कोणती पदवी देऊन गौरव केला ?

Q.2. टीपा लिहा. (सहा पैकी कोणतेही चार).

२०

- 1 व्यक्तिविकासात शिक्षणाची भूमिका.
- 2 UGC ची कार्ये लिहा .
- 3 मूल्यशिक्षणाचे महत्त्व
- 4 औपचारिक शिक्षणाचे महत्त्व
- 5 कर्मवीरांचे शैक्षणिक तत्वज्ञान
- 6 रवींद्रनाथ टागोर यांचे शैक्षणिक विचार

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही दोन) .

२०

- 1 नवीन राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण शैक्षणिक संरचना
- 2 बहुजन समाजाच्या शिक्षणासाठी कर्मवीरांनी आचरणात आणलेली तत्वे
- 3 आंतरराष्ट्रीय सामंजस्य म्हणजे काय ? आंतरराष्ट्रीय सामंजस्य शिक्षणाचे स्वरूप स्पष्ट करा
- 4 कर्मवीर भाऊराव पाटील यांचे शैक्षणिक योगदान स्पष्ट करा.

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

२०

- 1 कर्मवीर भाऊराव पाटील यांनी केलेले शैक्षणिक प्रयोग स्पष्ट करा.
- 2 मूल्य म्हणजे काय सांगून वर्गीकरण सोदाहरणस्पष्ट करा.

Model Answer Paper

B.A.-I Semester-I Examination
Education (Optional) Paper-I
Basics in Education: OEEDU01101
Subject Code: 240102

Time: Three Hours

Total Marks: 80

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१०

1 औपचारिक शिक्षणाचा स्त्रोत ----- नाही.

अ.शाळा ब.संग्रहालय क.ग्रंथालय ड.घर

Option 4

2 अनौपचारिक शिक्षणाचे मुख्य केंद्र -----आहे.

अ.सोसायटी ब.रेडिओ क.कुटुंब ड.वरील सर्व

Option 4

3 संस्कृती----- निर्मित आहे.

अ. निसर्ग ब. समाज क. मानव ड.शाळा

Option 3

4 'समस्या सोडवण्याची क्षमता म्हणजे शिक्षण' असे -----यांनी सांगितले.

अ. रुसो ब. मॉन्टेसरी क.फ्रोबेल ड.जॉन ड्यूई

Option 4

5 'दीनबंधू' हे वर्तमानपत्र कोणी सुरु केले?

अ. महात्मा फुले ब. आगरकर क.लोकमान्य टिळक ड. राजा राममोहन रॉय

Option 1

6 'कमवा आणि शिका' हा मूलमंत्र कोणी दिला?

अ.जे.पी.नाईक ब. कर्मवीर भाऊराव पाटील क.महात्मा गांधी ड.योगी अरविंद घोष

Option 2

7 शांतिनिकेतनचा क्रांतिकारक प्रयोग----- यांनी केला.

अ.रवींद्रनाथ टागोर ब.महात्मा गांधी क. राजा राम मोहन रॉय ड.सुभाष चंद्र बोस

Option 1

8 खालीलपैकी---- हे शिक्षणाचे कार्य नाही.

अ.मानवी संस्कृतीचे संरक्षण व संवर्धन करणे ब.मनोरंजन करणे क.समाजातील वाईट प्रथा चालीरीती अंधश्रद्धा यांचे निर्मूलन करणे ड.व्यक्तीला समाजाभिमुख करणे

Option 2

9 अध्यापनशास्त्राचा संबंध -----शी आहे.

अ.उद्दिष्टे ब.सामग्री क. शिकवण्याच्या पद्धती ड.मूल्यमापन

Option 3

10 शिक्षणाची उत्तम व्याख्या म्हणजे ती----

अ.जीवनाची तयारी ब.ज्ञान मिळवणे क.शिकणे ड.अनुभवातून होणारी वाढ

Option 1

Q.1
B) एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

10

- 1 भारत सरकारने कर्मवीरांना कोणती पदवी देऊन गौरव केला ?
- 2 भारत सरकारने कर्मवीरांना कोणती पदवी देऊन गौरव केला ?
- 3 भारत सरकारने कर्मवीरांना कोणती पदवी देऊन गौरव केला ?
- 4 भारत सरकारने कर्मवीरांना कोणती पदवी देऊन गौरव केला ?
- 5 भारत सरकारने कर्मवीरांना कोणती पदवी देऊन गौरव केला ?
- 6 भारत सरकारने कर्मवीरांना कोणती पदवी देऊन गौरव केला ?
- 7 भारत सरकारने कर्मवीरांना कोणती पदवी देऊन गौरव केला ?
- 8 भारत सरकारने कर्मवीरांना कोणती पदवी देऊन गौरव केला ?
- 9 भारत सरकारने कर्मवीरांना कोणती पदवी देऊन गौरव केला ?
- 10 भारत सरकारने कर्मवीरांना कोणती पदवी देऊन गौरव केला ?

Q.2. टीपा लिहा. (सहा पैकी कोणतेही चार).

२०

- 1 व्यक्तिविकासात शिक्षणाची भूमिका.

Ans:

- 2 UGC ची कार्ये लिहा .

Ans:

- 3 मूल्यशिक्षणाचे महत्त्व

Ans:

- 4 औपचारिक शिक्षणाचे महत्त्व

Ans:

- 5 कर्मवीरांचे शैक्षणिक तत्वज्ञान

Ans:

- 6 रवींद्रनाथ टागोर यांचे शैक्षणिक विचार

Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही दोन) .

२०

- 1 नवीन राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण शैक्षणिक संरचना

Ans:

- 2 बहुजन समाजाच्या शिक्षणासाठी कर्मवीरांनी आचरणात आणलेली तत्वे

Ans:

- 3 आंतरराष्ट्रीय सामंजस्य म्हणजे काय ? आंतरराष्ट्रीय सामंजस्य शिक्षणाचे स्वरूप स्पष्ट करा

Ans:

- 4 कर्मवीर भाऊराव पाटील यांचे शैक्षणिक योगदान स्पष्ट करा.

Ans:

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

२०

- 1 कर्मवीर भाऊराव पाटील यांनी केलेले शैक्षणिक प्रयोग स्पष्ट करा.

Ans:

- 2 मूल्य म्हणजे काय सांगून वर्गीकरण सोदाहरणस्पष्ट करा.

Ans:
